

Fakta om etnisk mangfold og arbeidsrelatert rusmiddelbruk

I arbeidslivet er det mange ansatte med forskjellig kulturell, etnisk og religiøs bakgrunn. Dette gir et mangfoldig arbeidsliv, og arbeidstakere med ulike alkohol- og rusvaner.

- Befolkningsundersøkelser gir ingen grunn til å bekymre seg for de fleste innvandrersgrupperes rusvaner.
- Forskning har vist at personer som er født i Afrika eller Asia, eller som har foreldre født i disse verdensdelene, har lavere rusmiddelbruk enn etnisk norske personer.

I en kunnskapsoversikt om rusmiddelbruk blant personer med innvandrerbakgrunn, finner man blant annet følgende resultater:

- Etnisk norske personer: 96-98 % har drukket alkohol
- Innvandrere født i, eller som har foreldre født i Afrika: 62-70 % har drukket alkohol
- Innvandrere født i, eller som har foreldre født i Asia: 51-70 % har drukket alkohol
- Tallene i kunnskapsoversikten er hentet fra ulike undersøkelser og varierer noe

Religiøs tilknytning påvirker i stor grad alkoholkonsumet hos voksne personer bosatt i Norge. Folkehelseinstituttets helseundersøkelse i Oslo, HUBRO (Helseundersøkelsen i bydeler og regioner i Oslo), gir dette bildet av forholdet mellom alkoholbruk og religion:

Ingen religiøs tilknytning: 98 % har drukket alkohol noen gang

- Statskirken: 99 % har drukket alkohol noen gang
- Hinduisme: 66 % har drukket alkohol noen gang
- Buddhisme: 82 % har drukket alkohol noen gang
- Islam: 42 % har drukket alkohol noen gang

En undersøkelse gjennomført av Akan kompetansesenter i tre ulike transportbedrifter underbygger disse tallene. Som tabellen under viser, er det tydelige forskjeller på alkoholvanene hos ikke-vestlige og vestlige arbeidstakere. Forskjellene blir spesielt store når man ser på hyppighet og konsum.

		Aldri	Ukentlig eller oftere
Hvor ofte alkohol	Vestlig	10 %	23 %
	Ikke-vestlig	62 %	6 %
Over seks enheter (binge-driking)	Vestlig	29 %	16 %
	Ikke-vestlig	69 %	7 %
Drikker med kollegaer etter jobb	Vestlig	57 %	1 %
	Ikke-vestlig	83 %	0 %

Den norske arbeidsrelaterte alkoholkulturen kan oppleves som problematisk for noen etniske minoriteter. Velferdsarrangementer som firmafester og lønningspils velges ofte bort av noen etniske minoriteter fordi alkoholbruk står sentralt i disse situasjonene. Akan kompetansesenter har gjennomført en rekke intervjuer relatert til temaet etnisk mangfold og alkoholbruk og en kvinne forteller at hun hadde sin alkoholdebut sent i tyveårene under virksomhetens lønningspils. Dette fordi hun anså alkoholen som en viktig integreringsmarkør og ønsket å fremstå som en integrert arbeidstaker av sine kolleger.

Dette kan tyde på at alkoholbruk i det flerkulturelle arbeidslivet har en viktig symbolverdi. Der det å drikke alkohol blir et mål på hvor integrert du opplever deg selv- og der det også blir et mål for hvor integrert andre vurderer deg.

Litteratur

Revheim og Buvik (2008, under publikasjon): Pengespillprosjektet. Studie i en IT-bedrift og i 3 transportbedrifter. AKAN kompetansesenter.

Schultz, J (2007): Ungdom og rus. Innvandrerungdom møter norske rusvaner. Universitetsforlaget. Oslo

Skarsaune, E (2006): Mann og muslim i "likestillingslandet". En studie av maskulinitetsforestillinger blant muslimske menn i Oslo. Institutt for kulturstudier og orientalske språk. Universitetet i Oslo

Vedøy, T og Amundsen, E (2008): SIRUS rapport nr. 1/ 2008. Statens institutt for rusmiddelforskning. Oslo